

UVOD

Bankarstvo je, u savremenom društvu, izloženo različitim vrstama problema pri upravljanju portfeljom investicija i održavanju likvidnosti banka. Sagledavanje upravljanja portfeljima i likvidnošću banaka daje odgovor na svakodnevne opasnosti u vezi sa ulaganjima. Problem je aktueliziran u vrijeme ekonomske krize, kada se likvidnost mora staviti na jedno od ključnih mjesta u bankarstvu. Investiranje i održavanje likvidnosti banaka je osnova za ekonomski napredak, kako banaka, tako i društva u cjelini.

Sagledavaći ovu problematiku, najprije se moraju spoznati okolnosti i mjesta na kojima se te pojave odvijaju. Tu se prevashodno misli na finasijska tržišta, kao organizovana mjesta na kojima se susreću ponuda i tražnja za različitim oblicima finasijskih instrumenata. Ona doprinose privrednom razvoju, ali su u isto vrijeme i rizična mjesta koja prijete finasijskim transakcijama. Finasijska tržišta se mogu grubo podijeliti na tržište novca i tržište kapitala. Na tržištu novca se obavljaju svi kratkoročni finasijski poslovi, dok se na tržištu kapitala vrši kupoprodaja dugoročnih HoV i dugoročnog kapitala. Koriseći razne finasijske instrumente, kao što su blagajnički zapisi, bankarski akcepti, akcije, obveznice i sl., banke obavljaju svoje poslove na finasijskim tržištima, pokušavajući minimizirati rizike koji na njih djeluju.

U zadnjih deset godina, bankarski sistem u Bosni i Hercegovini, počinje da posvećuje veću pažnju naučnim dostignućima u upravljanju investicijama, rizicima i likvidnošću. Banke u Republici Srpskoj su ozbiljnije počele da se bave ovom tematikom, tek izlaskom Zakona o bankama i formiranjem Agencije za bankarstvo Republike Srpske. Tada banke počinju raditi u skladu sa međunarodnim standardima, ali to ni izbliza ne može zaštititi banke od rizika, ali ih, sasvim sigurno, postepeno može približiti evropskim i svjetskim standardima.

U ovom radu će se analizirati svi ključni rizici, a posebno rizik likvidnosti, kao i kreditni rizik, obzirom da su deponovanje i izdavanje kreditnih plasmana prioritetne djelatnosti banaka u Republici Srpskoj. Sagledaće se i tehnike u procjeni kretanja cijena finasijskih instrumenata, sa svim svojim pozitivnim i negativnim karakteristikama, ne pokušavajući dati stopostotnu istinu i zaključak gdje i kako treba ulagati. U radu je analizirana i strategije upravljanja aktivom i pasivom, kao i njihovom uslađenošću. Koristeći se ovim metodama banka pokušava da maksimizira svoj profit u veoma dugom vremenskom periodu i pri tome upravlja kompozicijom i

vrijednošću kompletnih bankarskih potraživanja, imovine, obaveza, kapitala i vanbilansnih pozicija.